

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

1959 · 50 · 2009

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ

П'ЯТА СЕКЦІЯ

**СПРАВА «БАТРАК ПРОТИ УКРАЇНИ»
(AFFAIRE BATRAK c. UKRAINE)**

(Заява № 50740/06)

РІШЕННЯ

СТРАСБУРГ

18 вересня 2009 року

ОСТАТОЧНЕ

18/09/2009

Рішення може зазнати редакційної правки.

У справі «Батрак проти України»

Європейський суд з прав людини (п'ята секція), засідаючи палатою, до складу якої увійшли:

Пеер Лоренцен, *Голова*,
Карел Юнгвірт,
Рената Ягер,
Марк Віллігер,
Ізабель Берро-Лефевр,
Здравка Калайджієва, *судді*,
Станіслав Шевчук, *суддя ad hoc*,

та Клаудія Вестердік, *Секретар секції*,

після обговорення за зачиненими дверима 26 травня 2009 року, виносить таке рішення, що було прийняте того ж дня:

ПРОЦЕДУРА

1. Справа порушена проти України за заявою, поданою громадянкою України пані Людмилою Микитівною Батрак (далі – заявниця) відповідно до статті 34 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція).

2. Уряд України (далі – Уряд) був представлений його Уповноваженим – п. Ю. Зайцевим, Міністерство юстиції.

3. Суд вирішив направити Уряду скарги заявниці на невиконання рішення суду, винесеного на її користь. Було також вирішено розглядати питання щодо прийнятності та суті заяви одночасно (пункт 3 статті 29 Конвенції).

ЩОДО ФАКТІВ**I. ОБСТАВИНИ СПРАВИ**

4. Заявниця, пані Людмила Микитівна Батрак, народилась у 1938 році та проживає у місті Кременчук.

5. 9 квітня 2004 року Автозаводський районний суд міста Кременчука присудив заявниці 8636,45 гривень¹ виплат, гарантованих статтею 57 Закону України «Про освіту». Зазначені виплати, передбачені для викладачів, не здійснювались через відсутність видатків на такі цілі у державному бюджеті.

1. Приблизно 1283 євро

6. У 2004 році Верховна Рада України прийняла законодавчі заходи (Закон № 1994-IV), встановлюючи зобов'язання щодо погашення кредиторської заборгованості, що передбачені статтею 57 Закону України «Про освіту» починаючи з 2005 року і протягом п'яти років.

7. Суд не отримав інформації від заявниці щодо повного виконання цього рішення суду.

II. ВІДПОВІДНЕ НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

8. Відповідне національне законодавство наведено в рішенні *«Скрипняк та інші проти України»*, № 9177/05, №14241/05, № 10596/06, № 17346/06, № 20912/06 та № 34604/06, пп. 7 – 13, від 10 липня 2008 року).

ЩОДО ПРАВА

I. ЩОДО НЕВИКОНАННЯ РІШЕННЯ СУДУ

9. Заявниця скаржилась на те, що тривалість виконавчого провадження за рішенням суду, винесеним на її користь, є надмірною. Вона стверджувала, що тривалий строк виконання становить порушення її права, гарантованого пунктом 1 статті 6 Конвенції. Заявниця посилалась також на статтю 13 Конвенції. Суд вважає, що скаргу стосовно тривалого виконання потрібно розглядати виключно за пунктом 1 статті 6 Конвенції.

10. Заявниця також стверджувала, що надмірна тривалість виконавчого провадження за рішенням суду, винесеним на її користь, порушує її право на мирне володіння своїм майном. Вона посилалась на статтю 1 Першого протоколу. Відповідні положення Конвенції викладені наступним чином:

Пункт 1 статті 6 Конвенції

«Кожен має право на ... розгляд його справи упродовж розумного строку ... судом, ... який вирішить спір щодо його прав та обов'язків цивільного характеру...»

Стаття 13

«Кожен, чиї права та свободи, визнані в цій Конвенції, було порушено, має право на ефективний засіб юридичного захисту в національному органі, навіть якщо таке порушення було вчинене особами, які здійснювали свої офіційні повноваження».

Стаття 1 Першого протоколу

«Кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений своєї власності інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом і загальними принципами міжнародного права.

Проте попередні положення жодним чином не обмежують право держави вводити в дію такі закони, які вона вважає за необхідне, щоб здійснювати контроль за користуванням майном відповідно до загальних інтересів...»

А. Щодо прийнятності

11. Суд вважає, що скарги не є явно необґрунтованими у значенні пункту 3 статті 35 Конвенції. Він також зазначає, що вони не є неприйнятними з будь-яких інших підстав. Тому вони повинні бути визнані прийнятними.

В. Щодо суті

12. Уряд подав зауваження, подібні тим, що раніше наводились у справі *«Скрипняк та інші проти України»*, стверджуючи про відсутність порушень Конвенції (див. вищезгадане *«Скрипняк та інші проти України»*, п. 19).

13. Заявник оскаржив зауваження Уряду.

14. Суд також зазначає, що зауваження Уряду не дозволяють встановити, чи становить виплата заявниці коштів повне виконання рішення суду у справі. Однак вищезазначена сума до цього часу не була виплачена у повному обсязі.

15. Суд вже розглядав справи, подібні до цієї, в яких він встановив порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу (див., наприклад, *«Скрипняк та інші»*, пп. 21 – 24 та 27 – 28). Після розгляду всіх матеріалів, які були йому представлені, Суд вважає, що Уряд не навів жодного факту чи аргументу, що могли б переконати дійти іншого висновку.

16. Відповідно мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції та статті 1 Першого протоколу.

II. ЩОДО ІНШИХ СКАРГ

17. Посилаючись на статтю 2 Конвенції, заявниця скаржилась на те, що її заробітна плата вчасно не була їй повністю сплачена і що це призвело до жалюгідного існування. Вона також посилалась на статтю 53 Конвенції, не вказуючи на конкретне порушення.

18. Суд, дослідивши всі наявні матеріали, не встановив в тій мірі, в якій він є повноважним вивчати заявлені скарги, жодного порушення прав та свобод, гарантованих Конвенцією. Відповідно ця частина скарги є явно необґрунтованою і повинна бути відхилена відповідно до пунктів 3 та 4 статті 35 Конвенції.

III. ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТАТТІ 41 КОНВЕНЦІЇ

19. Стаття 41 Конвенції передбачає:

"Якщо Суд визнає факт порушення Конвенції або протоколів до неї і якщо внутрішнє право відповідної Високої Договірної Сторони передбачає лише часткове відшкодування, Суд, у разі необхідності, надає потерпілій стороні справедливую сатисфакцію".

A. Шкода та судові витрати

20. Заявниця вимагала 5385,83 гривень² відшкодування матеріальної шкоди і 20000 євро відшкодування матеріальної та моральної шкоди. Вона також вимагає 4092,66 гривень³ відшкодування судових витрат.

21. Крім того, заявниця вимагала перерахування присудженої національним судом суми з урахуванням відсотку інфляції.

22. Уряд висловив свою незгоду з вимогами заявниці щодо відшкодування матеріальної і моральної шкоди. Уряд також надав заперечення щодо необґрунтованості суми, яку вимагає заявниця як відшкодування матеріальної шкоди.

23. Суд вважає, що Уряд повинен відшкодувати заявниці матеріальну шкоду, а саме – суму, яка була їй присуджена рішенням суду у справі і залишається невиплаченою. Суд відхиляє решту вимог.

24. Вирішуючи на засадах справедливості, Суд вважає за потрібне присудити заявниці 1200 євро відшкодування моральної шкоди.

25. Стосовно вимог перерахунку суми заборгованості з урахуванням розміру інфляції з огляду на той факт, що ці вимоги не були підкріплені розрахунками, які ґрунтуються на офіційних даних, Суд вважає, що немає необхідності присуджувати будь-яку суму у цьому зв'язку.

26. Щодо вимоги відшкодування судових витрат відповідно до практики Суду заявниця має право на відшкодування судових витрат у разі, якщо буде встановлено, що ці витрати були необхідними і дійсно понесеними, а їх сума була розумною. У цій справі, з огляду на наявні

² 754 євро.

³ 573 євро.

матеріали, Суд вважає, що немає підстав для присудження заявниці такого відшкодування.

В. Пеня

27. Суд вважає за доцільне призначити пеню на підставі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, до якої має бути додано три відсоткових пункти.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

1. *Оголошує* заяву стосовно скарг на тривалість виконавчого провадження прийнятною, а решту скарг у заяві – неприйнятною.
2. *Постановляє*, що мало місце порушення пункту 1 статті 6 Конвенції.
3. *Постановляє*, що мало місце порушення статті 1 Першого протоколу.
4. *Постановляє*, що:
 - а) протягом трьох місяців з дня, коли рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава-відповідач має сплатити заявниці:
 - i. кошти, які були присуджені заявниці рішенням суду та досі належать їй до сплати як компенсація матеріальної шкоди;
 - ii. 1200 (одну тисячу двісті) євро компенсації моральної шкоди плюс будь-який податок, який може бути стягнуто;
 - б) ці суми мають бути конвертовані у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу;
 - с) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до повного розрахунку на вищезазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*intérêt simple*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в цей період, плюс три відсоткових пункти.
5. *Відхиляє* решту вимог заявниці щодо справедливої сатисфакції.

Вчинено французькою мовою і повідомлено у письмовій формі 18 червня 2009 року згідно з пунктами 2 і 3 правила 77 Регламенту Суду.

К. Вестердік
Секретар

П. Лоренцен
Голова